

RIJEČ GLAVNE UREDNICE

Dragi učenici i poštovane kolege,

u Vašim je rukama treći broj „*Stručka*“. U ovom smo Vam broju prikazali sva događanja u našoj Školi tijekom prvog polugodišta, a posebnu smo pozornost, kao i obično, posvetili našim projektima koji su vezani uz obnovljive izvore energije. Tako možete čitati o rujanskom otvaranju EE info centra i prve solarne punionice električnih automobila, ali i o fotonaponskoj centrali i vjetrenjači koje su promijenile izgled okoliša naše Škole. Zahvaljujući partnerstvu s Toyotom, prva smo Škola u Hrvatskoj koja je u obrazovni sustav uvela hibridnu tehnologiju, a postali smo i vlasnici hibridne Toyote Auris. Naravno, i o tome smo pisali.

Također, „*Stručak*“ Vam donosi i priloge o našim sudjelovanjima na različitim manifestacijama, susretima i događanjima. Uveli smo i novu rubriku koju smo posvetili našim umirovljenim profesorima. Na stranici našeg lista možete uživati u literarnim radovima učenika, ali se i nasmijati njihovim novim *balinima*. Normalno, i ovaj smo put popili kavu s ravnateljem.

Posebno bih se željela zahvaliti kolegama **Ivoni Kovačević, Branimiru Vukiću i Željku Baturu** na stručnoj pomoći pri nastajanju nekih članaka, a ravnatelju **Tihomiru Tomčiću** na podršci koju pruža redakciji „*Stručka*“.

Trećeg „*Stručka*“ ne bi bilo bez marljivog rada i upornosti mladih novinara, stoga im se zahvaljujem i želim uspješan rad i na četvrtom broju školskog lista.

Želim Vam ugodno čitanje!

Ivana Pandžić, prof.

Dio redakcije „*Stručka*“

IMPRESSUM

STRUČAK – školski list Strukovne škole Vice Vlatkovića Zadar, godina 2., broj 3.
glavna urednica: Ivana Pandžić, prof.

urednik: Filip LOZIĆ
zamjenica urednika: Marija Čolina
urednik fotografije: Jakov Denona

redakcija: Marija Maričić, Filip Lozić, Jakov Denona, Marija Čolina, Lucija Buturić, Patrik Shtufi, Antonio Škrinjar, Ivan Čerina, Zvonimir Buterin, Goran Bumbar, Šime Brkljača

izdavač: Strukovna škola Vice Vlatkovića Zadar
grafička priprema: Branka Mijolović
tisak: Školska knjiga
naklada: 900 primjeraka

Tiskano u siječnju 2012.

Sadržaj:

2 KAVA S RAVNATELJEM Prva smo škola koja je u nastavni proces uvela hibridnu tehnologiju, a uskoro ćemo napraviti i solarni automobil!

NAŠI PROJEKTI

- 4** U Centru za solarnu energiju otvoreni Solarni edukacijski centar, EE info centar i prva solarna punionica električnih automobila
- 6** Fotonaponska centrala i vjetrenjača kao potvrda izvrsnosti
- 8 Hibridna tehnologija u obrazovnom sustavu** Toyota Auris služiti će u edukacijsko – promotivne svrhe
- 10 DA SE NE ZABORAVI** Uoči 20. obljetnice stradanja posjetili smo Vukovar – Grad heroj i Grad herojca
- 12 POSJETILI SMO** Radost Božića sa šticienicima Doma za odrasle osobe sv. Frane: Šireći radosnu vijest postajemo bolji ljudi
- 14 NAŠI DRAGI UMIROVLJENICI** Najviše sam naučila od vas, lipi moji!
- 16 SASVIM OSOBNO** Da uhvatim zlatnu ribicu, brzo bih se sjetio što bih je pitao!
- 18 TRENUCI NADAHNUĆA**
- 20 SUDJELOVALI SMO** Kreativni ritam Novigrada
- 22 Predavanje o publicističkoj fotografiji** Mali korak za čovječanstvo, veliki za „*Stručak*“
- 24 TERENSKA NASTAVA** HE Miljacka u neprekidnom je pogonu više od sto godina
- 26 SPORT** Fešta od baluna za Dan škole
- 28 GLAZBA** Punk – rock i blues iz Mardešićeve hladnjače
- 30 UČENIČKA RAZMJENA** Oduševile su nas Morske orgulje!
- 31 DEBATA** Kad Pavarotti pjeva, žene plaču, a on biva izbačen iz aviona
- 32 FILM** Gledali smo za vas...
- 34 GAME WORLD** Ambiciozna fantasy-bajka bez hrabrih vitezova i djeva u nevolji – poslastica za ljubitelje žanra
- 36 BALINJERA**

Razgovarali smo s našim ravnateljem Tihomirom Tomčićem o najnovijim projektima naše Škole koji su vezani uz obnovljive izvore energije

Prva smo škola koja je u nastavni proces uvela hibridnu tehnologiju, a uskoro ćemo napraviti i solarni automobil!

razgovarali: Marija MARIČIĆ (4.b) i Filip LOZIĆ (4.a)
snimio: Jakov DENONA (2.a)

Opet smo pili kavu s našim ravnateljem Tihomirom Tomčićem! Ovaj je put povod kavi (a povoda za kavu s našim ravnateljem uvijek ima napretek, to je već svima jasno) bio nastavak rada na različitim projektima koji su vezani uz korištenje obnovljivih izvora energije. Na samom kraju prvog polugodišta naša je Škola postala bogatija za jednu fotonaponsku centralu, jednu vjetrenjaču i jedno hibridno vozilo.

Iznad zbornice su postavljeni solarni paneli. Riječ je o fotonaponskoj centrali snage 10 KW. Koje su njene tehničke karakteristike? Točno, riječ je o elektrani nazivne snage 10 KW. Međutim, koliku će količinu struje ona proizvoditi ovisi o jačini sunca, dobu dana, godišnjem dobu i sličnom.

• Hoće li ta količina energije biti dovoljna za naše potrebe?
Ne, definitivno neće! Ovo je jako velika školska zgrada, samo naše radionice troše jako veliku količinu struje tako da će energija koju će proizvoditi naša elektrana biti dostatna samo za dio škole. Međutim, to i nije bio naš primarni cilj. Naš primarni cilj je da se elektrana priključi na energetski sustav RH i da prodajemo svoju struju. U prvoj fazi nećemo moći postići taj konačni cilj jer moramo riješiti imovinsko – pravne odnose, ali ćemo ga u drugoj fazi sigurno ostvariti.

Fotonaponska centrala i vjetrenjača smanjit će našu potrošnju električne energije, a služiti će i u edukativne svrhe. Punionica električnih automobila i hibridno vozilo Toyota Auris osim edukativnog imaju i promotivni značaj. Naš novi projekt je solarni automobil kojega ćemo napraviti od vozila za golf – terene. To će biti prvi solarni auto sa solarnim panelom. S projektima vezanima uz obnovljive izvore energije nastavljamo i dalje – rekao nam je ravnatelj Tihomir Tomčić

Tihomir Tomčić: Idemo dalje s projektima vezanima uz obnovljive izvore energije

• Čemu će služiti ta elektrana?
Elektrana će u prvoj fazi služiti isključivo u edukativne svrhe i

punit će našu školsku elektromrežu. Dakle, sve u svemu, pomoću nje ćemo smanjiti

troškove potrošnje električne energije. Najveći teret realizacije ove centrale nosio je nastavnik

Ravnatelj na otvaranju solarne punionice električnih automobila ove jeseni

Džemail Spahić.

• U školskom dvorištu je postavljena vjetrenjača. Koja je njena namjena?
Vjetrenjača ima dvostruku namjenu. Njena primarna namjena je edukativna pa ćemo je koristiti u nastavi kroz redovne i izborne predmete. Isto tako, naša vjetrenjača je snage 1 KW, dakle, proizvodit će električnu energiju. Naravno da to nije neka značajna količina struje, međutim, vjetrenjača je spojena na školsku knjižnicu u koju ćemo staviti video – kamere čiji će rad ona napajati. Kamere će pomoći našim knjižničarkama da imaju nadzor nad knjižnicom.

• Koje su tehničke karakteristike vjetrenjače?

Uz optimalan vjetar ona proizvodi 1 KW električne energije. Planiramo uz nju uskoro staviti i jedan *solar* kako bismo je pojačali i bili sigurni da će napajanje kamera biti zaista adekvatno.

• Tko je bio izvođač tih dvaju radova?

Najveći teret postavljanja vjetrenjače nosio je **Branimir Vukić** dok je pripremu stupa i vjetrenjače vodio **Željko Rak**. Izvođač radova bio je **Nin elektrocommerce**.

• U rujnu smo otvorili punionicu električnih automobila i Info - centar za energetska efikasnost Zadarske županije u Solarnom edukacijskom centru u Murvičkoj. Kako ste došli na tu ideju? Recite nam nešto više o tim projektima!

Koji je njihov značaj?

Zapravo se i ne sjećam kako sam došao na ideju o punionici. Dosta pratim teme vezane uz zaštitu okoliša, solarnu energiju, obnovljive izvore energije općenito i slično. Tako sam u medijima čitao i o električnim vozilima i shvatio da je to budućnost koja nas svih čeka. Vidio sam i da u Hrvatskoj nema punionica za električne automobile. Zbog svega toga pala mi je na um ideja da u sklopu našeg Solarnog centra postavimo takvu jednu punionicu i da ona bude solarna kako bismo stavili težište na obnovljive izvore energije. Zbog toga smo stupili u kontakt s proizvođačima, kupili smo je i postavili ispred našeg Centra u Murvičkoj. Punionica električnih automobila ima nekoliko značajki – jedna je edukativna, a druga promotivna za potrebe Škole i za korištenje obnovljivih izvora energije. Uskoro će zasigurno postati i funkcionalna, tj. početak se koristiti.

Sa svojim solarnim projektima već smo postali prepoznatljivi u javnosti. Sigurno je da smo svijest o obnovljivim izvorima energije podigli na jednu višu razinu.

• Najavite nam nove projekte koji se temelje na iskorištavanju obnovljivih izvora energije!

Da, zaista smo postali prepoznatljivi. S projektima vezanima uz obnovljive izvore energije nastavljamo i dalje. Naš novi projekt

je solarni automobil. U tu smo svrhu već kupili vozilo za golf – terene i sad čekamo da nam ono stigne iz Kine. Od njega ćemo napraviti solarni automobil. To će biti prvi solarni auto sa solarnim panelom. On će se moći homologirati, dakle moći će ići na cestu. Njime ćemo se voziti po gradu, ići ćemo u osnovne škole promovirati našu Školu u svrhu upisa i slično. Dakle, solarni automobil će nam služiti i u edukativne i u promotivne svrhe.

• Nedavno smo, također u edukativne i promotivne svrhe, nabavili hibridno vozilo Toyota Auris. Recite nam nešto o tome!
Riječ je o prvoj hibridnoj tehnologiji u školama u Hrvatskoj. Ne samo da hibridne tehnologije još nema u hrvatskim školama, već je izuzetno malo zastupljena i u auto-servisima. Mi smo definitivno prva škola koja je u nastavni proces uvela hibridnu tehnologiju.

Važno je reći da smo hibridno vozilo Toyota Auris kupili vlastitim sredstvima. Također smo osigurali i edukaciju naših profesora kod Toyotinih stručnjaka, a **Toyota** će nam na korištenje dati i tester za ispitivanje vozila. Zbog svega toga na našem ćemo hibridnom vozilu moći održavati nastavu. Vozilo je registrirano, na njemu je natpis Škole pa će i ono poslužiti u promotivne svrhe kada se budemo predstavljali na različitim sajmovima ili u svezi upisa učenika.

U Centru za solarnu energiju otvoreni Solarni edukacijski centar, EE info centar i prva solarna punionica električnih automobila

Centri u Murvičkoj - promicatelji zelene ekonomije

U Centru za solarnu energiju na Murvičkoj cesti 20. rujna 2011. godine svečano su otvoreni Solarni edukacijski centar i Info - centar za energetske efikasnosti Zadarske županije (tzv. EE info centar), a 21. rujna otvorena je solarna punionica električnih automobila, prva te vrste u Republici Hrvatskoj. Punionica je otvorena simboličnim punjenjem ustupljenog Citroenovog električnog automobila C-ZERO

napisao i snimio:
FILIP LOZIĆ, 4.a

U našem Centru za solarnu energiju na Murvičkoj cesti 20. rujna 2011. godine svečano su otvoreni Solarni edukacijski centar i Info - centar za energetske efikasnosti Zadarske županije (tzv. EE info centar).

EE info centar jedan je od oblika informiranja i educiranja građana u sklopu provođenja aktivnosti projekta Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama. Riječ je o zajedničkom projektu Zadarske županije i Agencije za razvoj Ujedinjenih naroda, uz financijsku potporu vlade Kraljevine Nizozemske.

Svrha EE info centra jest da građanima sustavno pruža informacije vezane uz mogućnost postavljanja fotonaponskih ili toplinskih solarnih sustava na njihove objekte, ali i o tome kako štedjeti energiju bez korištenja obnovljivih izvora energije. Uz voditelje ovih važnih i vrijednih projekata, ravnatelja Tihomira Tomčića i profesora

Info centar energetske efikasnosti građanima će pružati informacije o fotonaponskim i toplinskim solarnim sustavima

Solarni edukacijski centar i Info - centar za energetske efikasnosti Zadarske županije djeluju u sklopu Centra za solarnu energiju u Murvičkoj

EE info centar pružat će i informacije kako štedjeti energiju općenito

Prva solarna punionica električnih automobila u Republici Hrvatskoj nalazi se ispred Centra za solarnu energiju

Džemila Spahića, pozdravnim govorima nazočnima su se obratili Stella Ronner-Grubačić, veleposlanica Kraljevine Nizozemske u Hrvatskoj i zadarski župan Stipe Zrilić, dok je Louisa Vinton, koordinatorka UN-a i stalna predstavnik UNDP-a, istaknula je kako je postojanje ova dva centra na jednom mjestu dobar primjer kako UNDP radi na promicanju "zelene ekonomije".

U Centru za solarnu energiju bilo je svečano i sutradan, 21. rujna. Naime, tog je dana svečano otvorena solarna punionica električnih automobila, prva te vrste u Republici Hrvatskoj. Punionica je otvorena simboličnim punjenjem ustupljenog Citroenovog električnog automobila C-ZERO.

Riječ je o edukativno – demonstracijskoj punionici na kojoj će učenici naše Škole učiti postavljati

Punionica je otvorena simboličnim punjenjem ustupljenog Citroenovog električnog automobila C-ZERO

emisije štetnih plinova, a ova punionica, čije je postavljanje financirala naša Škola uz potporu Ministarstva gospodarstva, naš je skromni doprinos podizanju ekološke svijesti naših građana. Uz ravnatelja Tomčića i profesora Spahića, svečanom otvorenju prve solarne punionice električnih vozila nazočili su i Sigrid Jordan iz Njemačkog društva za tehničku suradnju GTZ koje je u suradnji s Ministarstvom gospodarstva još 2007. godine pokrenulo projekt 'Strukovno obrazovanje usmjereno na tržište rada' u koji je uključena i Strukovna škola Vice Vlatkovića, te dogradonačelnik Darko Kasap.

Gospođa Jordan je, otvarajući punionicu, izrazila zadovoljstvo zbog uspješne suradnje s našom Školom i poželjela nam ostvarenje još puno inovacija u budućnosti.

Pozdravni govor našeg ravnatelja Tihomira Tomčića na otvaranju SEC-a i EE info centra

janje i montažu, ali koja će biti na raspolaganju i svim vlasnicima električnih vozila. Upotreba vozila na električni pogon znači brigu za okoliš jer ona smanjuju

„Rezervoar“ Citroena C-ZERO napunjen u solarnoj punionici električnih automobila

Ravnatelj daje izjavu za medije na otvaranju SEC-a i EE info centra

Profesor Džemil Spahić demonstrira rad solarne punionice električnih automobila

Nazočni na svečanom otvaranju solarne punionice

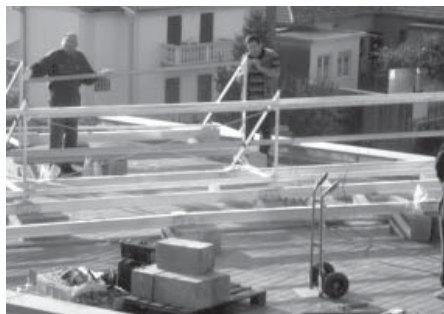
Pažnju „sedme sile“ privukla je prva solarna punionica za električne automobile

Strukovna škola Vice Vlatkovića nastavlja projekte vezane uz obnovljive izvore energije

Fotonaponska centrala i vjetrenjača kao potvrda izvrsnosti

Vjetrenjača snage 1 KW i promjera 3 m koja će proizvoditi električnu energiju za potrebe Škole

Postavljanje solarnih panela na krov iznad zbornice – radovi u tijeku

Iznad zbornice postavljena je fotonaponska centrala snage 1 KW čiju je izgradnju financirala je Zadarska županija. Također, u školskom je dvorištu postavljena vjetrenjača snage 1 KW i promjera 3 m. Fotonaponska centrala i vjetrenjača će, pored proizvodnje električne energije, imati i edukativnu ulogu

napisao: Filip Lozić, 4.a
snimili: Jakov Denona (2.a) i
Filip Lozić (4.a)

Na ravni krov iznad zbornice naše Škole ove je jeseni postavljena fotonaponska centrala snage 1 KW koja će u prvoj fazi proizvoditi električnu energiju za potrebe Škole, a u drugoj fazi će biti uključena u elektro-distribucijski sustav Republike Hrvatske. Izgradnju fotonaponske centrale financirala je Zadarska županija. U sklopu ovog projekta uskoro će ispred Škole

Izgradnju fotonaponske centrale financirala je Zadarska županija

Postolje i stup buduće vjetrenjače

Dolazak dizalice – vjetrenjača će uskoro biti postavljena

Dizalica na zadatku – podizanje stupa vjetrenjače

solarni autić, solarni semafor, solarni bicikl i solarni brodić, a kruna svih solarnih aktivnosti bilo je rujansko otvaranje punionice za električna vozila i Info centra za energetske učinkovitost u sklopu **Solarnog edukacijskog centra Zadarske županije** koji djeluje unutar SEC-a.

Zbog svega navedenog treba se složiti s riječima našeg ravnatelja **Tihomira Tomčića**: U pogledu primjene sunčeve energije, ali i općenito „zelenih“ energija, Strukovna škola Vice Vlatkovića zaista je postala centar izvrsnosti.

Dizaličar obavlja završne radove – vjetroturbina će se uskoro zavrtjeti

biti postavljena meteorološka stanica i paneli za prikaz svih parametara rada fotonaponske centrale.

Nakon centrale i vjetrenjača

Također, krajem prosinca, točnije 23. prosinca 2011., u školskom je dvorištu postavljena **vjetrenjača** snage 1 KW i promjera 3 m koja će proizvoditi električnu energiju za potrebe Škole, tj. za napajanje sigurnosnih kamera koje će također uskoro biti postav-

ljene.

Treba istaknuti da će fotonaponska centrala i vjetrenjača, pored proizvodnje električne energije, imati i edukativnu ulogu.

Primjena „zelenih“ energija ide dalje

Ova dva projekta promovirat će korištenje obnovljivih izvora energije i zaštitu okoliša, a nastavak su aktivnosti koje je **Strukovna škola Vice Vlatkovića** započela s projektima

Vjetrenjača snage 1 KW i promjera 3 m u punom sjaju

Ne posustajemo u podizanju ekološke svijesti – prva smo Škola koja je uvela hibridnu tehnologiju u obrazovni sustav

Hibridno vozilo Toyota Auris služiti će u edukacijsko – promotivne svrhe

napisao i snimio:
Filip Lozić, 4.a

Zadnji dan prvog polugodišta, 23. prosinca 2011., u dvorištu naše Škole zablistalo je hibridno vozilo **Toyota Auris** i privuklo pažnju učenika, ali i medija. Riječ je o vozilu koje je naša Škola kupila vlastitim sredstvima, a namjena će mu biti edukacijsko – promidžbena. Naime, naša Škola je uvela hibridnu tehnologiju u naš obrazovni sustav i u školovanje naših automehatroničara koji će upravo na ovom vozilu steći kompetencije za servisiranje hibridnih vozila.

Također, hibridno vozilo Toyota Auris bit će registrirano

Toyota Auris – naša hibridna ljepotica

Ključeve hibridnog vozila našem ravnatelju je uručio Nikola Milovanović, voditelj prodaje u Trofej autu – ovlaštenom Toyota partneru

i služiti će za promotivne aktivnosti **Strukovne škole Vice Vlatkovića** na sajmovima, stručnim seminarima, danima otvorenih vrata, prilikom upisa učenika u našu Školu i sličnog. Pored toga, ovo vozilo predstavlja još jedan iskorak u korištenju „zelenih“ energija i podizanju ekološke svijesti naših učenika, ali i građana.

U ime **Trofej auta Zadar**, ovlaštenog Toyota partnera, ključeve hibridnog vozila našem ravnatelju **Tihomiru Tomčiću** uručio je **Nikola Milovanović**,

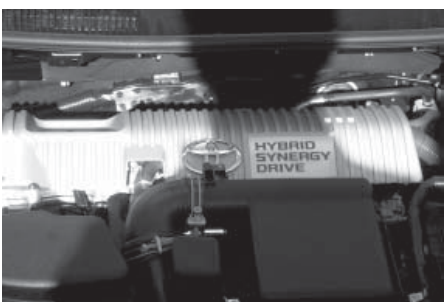
Hibridno vozilo Toyota Auris je potpuni hibrid, može voziti na benzin i struju, ali i samo na struju

Dolazak Toyote Auris privukao je mnoštvo znatiželjnika, ali i novinara

Montažna garaža za hibridno i solarno vozilo

Motor hibridnog vozila - kad se baterija napuni, isključuje se benzinski motor i automobil dalje vozi na struju

HIBRIDNO VOZILO TOYOTA AURIS – TEHNIČKE KARAKTERISTIKE

Bilo kakva skepsa prema hibridnim vozilima danas više nema smisla

razgovarao: Filip Lozić, 4.a

S gospodinom Nikolom Milovanovićem, voditeljem prodaje u Trofej autu – ovlaštenom Toyota partneru, razgovarali smo o tehničkim karakteristikama našeg novog vozila:

- Hibridno vozilo Toyota Auris je potpuni hibrid. To znači da se može voziti na benzin i struju, ali i samo na struju. Ovo vozilo ne spada u kategoriju malih hibrida, koji su danas učestala pojava na tržištu, a kojima elektro – motor samo pomaže benzinskom motoru. Ovo vozilo je potpuni hibrid što znači da može koristiti oba pogona. Ima 136 KS, vozi se iznimno ugodno, potrošnja goriva po gradu se svodi na 3,4 litre, a ono što je najvažnije – emitira samo 89 g CO2 po kilometru što je jako malo. Ulaskom Hrvatske u Europsku zajednicu to će biti dobro honorirano jer se trošarine, cestarine i sve ostalo neće plaćati po broju konja nego po količini štetnih plinova koje automobili emitiraju. S te strane mi u Toyoti očekujemo da

hibridna vozila budu puno popularnija nego što su sada.

• Koliko dugo Toyota Auris Hybrid Sinergy Drive može voziti na bateriju?

Ovisno o vremenskim prilikama i ostalim čimbenicima, samo na struju ovaj automobil može proći oko 8 km.

• Kako se puni baterija?

Ne puni se! Automobil koristi trenje, koristi toplinsku energiju, koristi motor da napuni bateriju. Kad se baterija napuni, on isključuje benzinski motor i dalje vozi na struju. Otprilike 20-30% ukupne vožnje automobil vozi na struju. Dakle, ovaj auto ne puniti vi, on se puni sam!

• Je li ovo prvo Toyotino hibridno vozilo?

Nije. Stvar s hibridnim vozilima u Toyoti je već prilično uhodana. Naime Toyota Prius je pionir Hybrid Sinergy Drive tehnologije, on već godinama slovi kao najpouzdanije vozilo u svim klasama, tako da bilo kakva skepsa prema hibridnim vozilima danas više nema smisla.

Nikola Milovanović u razgovoru s našim novinarom Filipom Lozićem

voditelj prodaje u Trofej autu.

Prilikom preuzimanja ključeva automobila, naš ravnatelj Tihomir Tomčić zahvalio je Trofej autu Zadar i Toyoti jer su se odrekli marže te istaknuo da se ovim otvara put daljnjoj suradnji naše Škole i Toyote. Početkom 2012. godine dobit ćemo od Toyote tester za detekciju kvara, a naši će profesori proći edukaciju kod Toyotinih stručnjaka. Također, ravnatelj je najavio da u našu Školu

uskoro stiže i električni automobil, malo veći od vozila za golf-terene, koji će biti homologiran. Novi školski projekt je da se od tog vozila napravi solarni automobil s panelima koji bi se punio u **Solarnom edukacijskom centru** na Murvičkoj cesti.

Zbog ova dva automobila, hibridne Toyote Auris i solarnog automobila koji će tek biti napravljen, u školskom dvorištu su postavljene i dvije montažne garaže.

Uoči 20. obljetnice stradanja posjetili smo Vukovar – Grad heroj i Grad heroja

Unatoč svemu – stoji Grad!

piše: Marija Čolina, 2.b
snimili: Željko Batur, prof. i
učenici naše Škole

Uoči 20. obljetnice stradanja, pod geslom „*Da se ne zaboravi*“, 14. listopada 2011., u pratnji naših vjeroučitelja **Željka Batura** i **Martine Maričić**, uputili smo se u Vukovar – Grad heroj i Grad heroja.

Na put u istočnu Slavoniju krenuli smo u kasnim noćnim satima sa zadarskog kolodvora, a u Vukovar smo stigli oko 9 sati ujutro 15. listopada, umorni i iscrpljeni od noćnog putovanja. U Vukovar smo otišli kako bismo posjetili sva mjesta na kojima se vodila bitka za Grad i kako bismo odali počast žrtvama zbog kojih danas živimo slobodno u svojoj Domovini, svoji na svome.

Vukovarska Bolnica dočarava sablasnu atmosferu rata

Najprije smo posjetili vukovarsku Bolnicu. Na ulazu u Bolnicu pažnju plijeni veliki crveni križ s crnim rupama koje svjedoče da je agresor tijekom bitke za Vukovar bombardirao i ono što se nikako, ni po kojem zakonu, ni moralnom ni pravnom,

Učenici naše Škole ispred bijelog križa na ušću Vuke u Dunav

nije smjelo napadati. Naime, Ženevskoj konvenciji unatoč, na vukovarsku je Bolnicu dnevno padalo oko sedamdeset granata, a kroz nju je u tri mjeseca prošlo oko dvije i pol tisuće ranjenika. Takvo što se ne pamti u povijesti ratovanja. Unatoč tome, hrabri liječnici i medicinski djelatnici, predvođeni **dr. Vesnom Bosanac**, pružali su otpor agresorima

boreći se za život svakog pacijenta. Bolnica je te ratne 1991. radila u neprikladnim uvjetima – nedostajalo je stručnog osoblja, nedostajalo je prostora (zbog sigurnosti bolničke su službe bile premještene u podrum), nedostajalo je pitke vode, granate su neprekidno padale na Bolnicu, a rijeke ranjenika prestano su se slijevale u

nju... Ipak, hrabri vukovarski liječnici nisu posustajali svim nedaćama unatoč.

Danas vukovarska Opća bolnica ima muzejski prostor „*Mjesto sjećanja – vukovarska bolnica 1991.*“, a većina njenih prostora ostala je nepromijenjena. Lutke u muzejskom prostoru prikazuju ranjenike i medicinsko osoblje i dočaravaju sablasnu atmosferu tih ratnih dana Vukovara.

Bijeli križ i užas Ovčare

Nakon posjeta Bolnici, pod dojmom onoga što smo tamo vidjeli i s gorčinom u srcu, otišli smo do bijelog križa koji se nalazi na ušću Vuke u Dunav. Tamo nas je dočekao naš domaćin **don Mato Marinković**. Križ je djelo kipara **Šime Vidulina**, a isklesan je na kamenu u obliku slova v. Na kamenu je uklesan natpis „*Žrtvama za slobodnu*

Vodotoranj – simbol stradanja Vukovara

Vukovarska Bolnica dočarava sablasnu atmosferu rata

Trpinjskom cestom...

Hrvatsku“, a na samom križu glagoljičkim slovima je uklesano „*Navik on živi ki zgine pošteno*“.

Posjetili smo i Spomen - dom Ovčara kao i dva kilometra udaljenu masovnu grobnicu na kojoj su mučkom smrću pogubljeni ranjenici i djelatnici Opće bolnice Vukovar, njih 262. Najmlađa žrtva među njima imala je 16, a najstarija 77 godina. Zastrašujuće je i to da je među pogubljenima bila i trudnica u osmom mjesecu trudnoće. Spomen - dom Ovčara konstruiran je kao mjesto stalne tame. Po podu su ugrađene čahure, a na plafonu se nalazi onoliki broj zvijezda koliko je ljudi ubijeno na tom mjestu. Po zidovima se izmjenjuju njihove slike, kao simbol njihove stalne prisutnosti, a ispod tih slika je slama na kojoj su poredani predmeti koje su imali uza se kada su ubijeni. Strašna je spoznaja o svemu tome, načinjena od surovih brojki, potresnih slika koje svjedoče o bliskoj nam prošlosti. Još strašnije je pomisliti kako je bilo onima koji su to proživjeli, koji su izgubili svoje bližnje, strahovali da će i oni biti ubijeni, koji su gledali svojim očima kako im se ruši Grad i kako im se ruši život ne mogavši ništa učiniti. Kod spomenika na Ovčari

Kod spomen - obilježja na Ovčari zapalili smo svijeću i pomolili se za sve vukovarske žrtve

zapalili smo svijeću i uputili molitve svim nevinim žrtvama tog zastrašujućeg zločina.

Groblje koje nije trebalo nastati

Našu tugu produbio je i posjet memorijalnom groblju gdje se nalazi druga masovna grobnica u Vukovaru. Ovo je najveća masovna grobnica u Europi nakon Drugog svjetskog rata. Kažu da slika govori više od tisuću riječi, ali jedno je ovo mjesto vidjeti na slici ili na televiziji, a nešto sasvim drugo biti ovdje fizički nazočan. Tada riječi ostaju u zraku i samo želite sliku koja se pruža pred vama upiti u sebe i nikad je ne zaboraviti, ponijeti sa sobom u svoj grad. To je slika 938 bijelih križeva od kojih svaki simbolizira jednu žrtvu ekshumiranu na tom mjestu. Najmlađa žrtva imala je svega šest mjeseci, a najstarija 103 godine. Ovdje su pokopane cijele generacije, mladost Vukovara i svih krajeva Hrvatske. Ovdje postajemo bespomoćni. Priča o tehničkim karakteristikama, veličini spomenika čini se besmislena i jedino što možemo je pokloniti im se i zahvaliti. Kažu da je ovo jedno od najljepših groblja. Vukovarske žrtve takvo i zaslužuju, iako bilo bi bolje da ovo groblje

nikad nije ni moralo nastati.

Svjedočanstvo gospodina Zvonimira

Imali smo čast da nas je na mjestu stradanja našeg naroda vodio vukovarski branitelj gospodin **Zvonimir** koji je devet mjeseci proveo trpeći u zarobljeništvu u srpskom koncentracijskom logoru. Njegovo svjedočanstvo duboko nas je potreslo, a ljubav prema Domovini, za koju je toliko propatio, istinski oduševila.

Trpinjskom cestom do Ušća

Nakon groblja posjetili smo Memorijalni centar Domovinskog rata, a potom se uputili na zajednički objed u restoran u centru Vukovara. Nakon okrjepe nastavili smo dalje Vukovarom putem Trpinjske ceste i Borovog naselja gdje je pogubljeno dvanest hrvatskih redarstvenika sve do dijela koji nazivaju Ušćem Dunava, mjesta na kojem je Dunav progutao mnoge neznane žrtve te okrutne i zastrašujuće mržnje.

Grad je u nama!

Unatoč svemu, Vukovar ipak živi iako je bol i strahota stradanja vidljivo prisutna u očima plemenitog slavonskog čovjeka. Svojedobno je vukovarski ratni report-

Bilo bi bolje da ne postoji – Memorijalno groblje

er, pokojni **Siniša Glavašević** rekao:

“Morate iznova graditi. Prvo svoju prošlost, tražiti svoje korijene, zatim svoju sadašnjost, a onda ako vam ostane snage, uložite je u svoju budućnost. A grad, za nj ne brinite, on je sve vrijeme bio u vama. Samo skriv-en. Da ga krvnik ne nađe. Grad to ste vi!”

Ilok, Osijek i Đakovo

U popodnevni satima smo iz Vukovara, Grada heroja, otišli u Ilok. Posjetili smo crkvu sv. Ivana Kapistrana i Iločke podrumne, a nakon toga otišli smo u Osijek gdje smo bili smješteni. Osječko jutro proveli smo u opuštenoj šetnji Tvrđom i sudjelovanjem na svetoj misi u crkvi sv. Križa. Iz Osijeka smo otišli u Đakovo gdje smo razgledali đakovačku Katedralu i posjetili ergelu lipicanaca. U Zadar smo se vratili u kasnim nedjeljnim satima 16. listopada 2011. Dojmovi s putovanja bili su vrlo intenzivni. Želja nam je da se nikad ne zaboravi Vukovar, Škabrnja, mučeništvo i patnja našeg naroda, da uvijek budemo slobodni i da se više nikada i nigdje ne ponovi nešto tako zastrašujuće.

Vukovar u srcu!

Svjedočanstvo vukovarskog branitelja Zvonimira

Ispred đakovačke Katedrale

Povratak u Zadar – dojmovi s putovanja u Vukovar vrlo su intenzivni

Učenici Strukovne škole Vice Vlatkovića radost Božića podijelili sa štičenicima Doma za odrasle osobe sv. Frane

Šireći radosnu vijest postajemo bolji ljudi

napisala: Lucija Buturić, 2. b
snimio: Jakov Denona, 2. a

Učenici Strukovne škole Vice Vlatkovića su radost Božića po drugi put podijelili sa štičenicima Doma za odrasle osobe sv. Frane. Bio je to susret humanog karaktera koji je imao za cilj poticati odgovnu izgradnju uz prenošenje vjere te razvijanje nacionalne i vjerske svijesti. Isto tako, čovjekoljublje je bilo osnova ovog susreta. Naš susret sa štičenicima Doma sv. Frane protekao je veselo i raspjevano, uz prigodni blagdanski program. Organizator susreta i voditelj prigodnog umjetničko – glazbenog programa bio je naš vjeroučitelj **Željko Batur**. Veselje i radost Božića je započelo pjesmama „*Svim na zemlji*“ i „*Kalelarga*“ koje je otpjevao učenik **Ivan Dražević**, pobjednik četiri glazbena festivala. Potom smo **Marija Maričić**, **Patrik Shtufi**, **Šime Kalac** i ja, **Lucija Buturić** izveli recital „*Božić*“ **Vladimira Nazora** kojeg smo uvijek bavali sa svojom profesoricom **Ivanom Pandžić**. Nakon poezije opet je došao

Učenici Strukovne škole Vice Vlatkovića su radost Božića po drugi put podijelili sa štičenicima Doma za odrasle osobe sv. Frane. Susret štičenika Doma sv. Frane i učenika Strukovne škole Vice Vlatkovića protekao je veselo i raspjevano, uz prigodni blagdanski program

Sa štičenicima Doma za odrasle osobe sv. Frane podijelili smo radost i veselje Božića

Učenici naše Škole u dvorištu Doma sv. Frane s božićnim poklonima

Ulazak u Dom – skrbeći o starima, nemoćnima i potrebitima izgradili smo se kao osobe

Ivan Dražević otpjevao je pjesme „Kalelarga“ i „Svim na zemlji“

Stipe Šalina zabavljao je štíćenike Doma sv. Frane pjesmama „Majko“ i „Ostani“

Rockeri Marin Čuto i Marko Majić otpjevali su „Ljubav nije ljubljena“

Marija Maričić, Patrik Shtufi, Šime Kalac i Lucija Buturić izveli su Nazorov recital „Božić“

red na glazbu. Naime, učenik **Stipe Šalina**, koji je sudjelov u showu „Hrvatska traži zvijezdu“, otpjevao je pjesme „*Majko*“ i „*Ostani*“, a učenik **Marin Čuto** i njegov prijatelj **Marko Majić**, rock-glazbenici, izveli su pjesmu „*Ljubav nije ljubljena*“ i još jednu pjesmu iz vlastitog rock-repertoara. Glazba je našla put

do srca štíćenika Doma pa su neki i zaplesali i zapjevali. U ovom prigodnom blagdanskome umjetničko-glazbenome programu sudjelovalo je osamnaest učenika Strukovne škole Vice Vlatkovića. Po završetku programa zajedno smo sa svojim vjeroučiteljem Željkom čestitali Božić štíćenikima Doma sv. Frane,

zaželjeli im puno zdravlja i radosti te im podijelili božićne darove. Darove su dijelili učenici **Anamarija Vidović, Mateo Čanković, Josip Dragaš i Bruno Jerković**. Budući da su mnogi štíćenici Doma bolesni i nemoćni, nisu mogli nazočiti programu koji smo im pripremili, ali smo se pobrinuli da nitko od njih ne ostane uskraćen za radost Božića. Uz gitaru i pjesmu obišli

sme sobe bolesnih i nemoćnih štíćenika, podijelili i njima darove te im tako uljepšali Božić. Ovaj susret humanog karaktera bio je vrlo važan i za nas, učenike Strukovne škole Vice Vlatkovića jer smo se, dijeleći radost Božića starima, nemoćnima i potrebitima, izgradili kao osobe.

Pjesma naših učenika je potakla štíćenike Doma na ples

Štíćenici Doma sv. Frane uživaju u prigodnom blagdanskome umjetničko-glazbenome programu koji smo im pripremili

ŽELJKO BATUR, vjeroučitelj:

Tko ne zna podijeliti radost, ne može biti sretan

Ovo je vrijeme Došašća. Pozvani smo radosnu vijest, a Božić je radosna vijest, nositi drugima. To umnožava radost i zahvaća srca. Treba primati, ali i davati. To je bit radosti. Tko ne zna podijeliti radost, ne može biti sretan. Navještaj Kristova dolaska svi trebamo dijeliti jer se radosna vijest širi i dopire do srca. Tako svi postajemo bolji ljudi, objasnio nam je vjeroučitelj Željko Batur.

Željko Batur

INTERVJU: Razgovarali smo s umirovljenom profesoricom povijesti Milkom Knežević

Najviše sam naučila od vas, lipi moji!

razgovarao: **Jakov DENONA, 2.a fotografije: osobna arhiva prof. Knežević**

Profesorica Milka Knežević od ove školske godine uživa zasluženu mirovinu. Kao dugogodišnja djelatnica udarila je neizbrisiv pečat na razvoj naše Škole. Kao strogu, ali pravednu profesoricu pamte je generacije Zadrana kojima je predavala. Pamtimo je i mi, naravno. Zapravo nam jako nedostaje pa smo je ovim razgovorom za „Stručak“ htjeli vratiti u naše učionice u kojima je ostavila traga svojim predanim i požrtvovanim radom.

• **Nedostajemo li vam?**

Naravno!

• **Nedostaje li vam pedagoški rad?**

Nedostajete mi i vi i sve ono što se zove pedagoški rad. Često sam na vam prvom, uvodnom satu svake nove školske godine, pri upoznavanju, znala reći da ste vi subjekt, da ste vi početak i završetak svakog nastavnog sata, a da smo ja i nastavni program samo vaši servisi koji će vam pomoći da svladate gradivo i da zaista živite ono „Od kolijevke pa do groba najljepše je školsko doba“.

• **Ispričajte nam kratko svoj radni vijek. Kada i gdje ste počeli raditi kao prosvjetna djelatnica?**

Davne 1970. /71., kao mlada, tek završena profesorica zadarskog Filozofskog fakulteta s Katedre za povijest i povijest umjetnosti, zaplovila sam prosvjetnim vodama zaposlivši se u bivšem ŠUP-u (Škola učenika u privredi, op.a.). U isto sam vrijeme, kako bih popunila svoju nastavnu normu, radila i u Pomorskoj i u Tehničkoj školi. Odmah na početku svog radnog vijeka sam znala da ću cijeli svoj život biti učiteljica. Podučavanje mladih me izuzetno veselilo i upot-

punjavalo kao osobu.

• **Koliko dugo ste predavali u našoj Školi?**

Od početka svog radnog vijeka, znači od 1970. godine, do, kako vi kažete, zaslužene mirovine. Dakle, punih 41 godinu sam radila uglavnom u ovoj Školi.

Jeste li predavali i neki drugi predmet osim povijesti?

Dobrih 10 godina *pekla sam zanat* predajući, osim svoja dva matična predmeta, marksizam, TIPS, tehnologiju struke i estetiku mladim frizerkama.

Devedesetih sam, nakon što je moja starija kolegica, danas pokojna profesorica Baljak, otišla u mirovinu, preuzela punu satnicu povijesti.

• **Je li škola kakvu ste ostavili odlaskom u mirovinu drugačija od one u kojoj ste započeli svoj radni vijek? U čemu su razlike?**

Jesu li se promijenili učenici?

Jasno da se kroz četiri desetljeća, koliko je trajao moj radni vijek, puno toga mijenjalo. Promjene su bile političke, materijalne, a analogno tome i moralne. Mijenjale su se države, od *Juge* do *Lijepa naše*, moji nekadašnji učenici postajali su moji roditelji... Mijenjali su se i nastavni programi za sve predmete, a za moj predmet programi su mijenjali kao *po traci*.

Logično da se onda mijenjao i učenik. Zato se svaki pravi profesor trebao znati prilagoditi učenicima, i to stručno, ali i kao odgajatelj, tj. pedagog.

Vi i vaši roditelji dobro znate što za mene znači izraz dobar profesor. Uvijek sam se držala toga da pravi profesor najprije mora biti čovjek, a onda sve ostalo. Poput učenika prije vas, i vi ćete brzo zaboraviti puno ili većinu šturih činjenica iz povijesti i ostalih sličnih predmeta, ali nikad nećete zaboraviti pravog čovjeka u pravom profesoru. Nećete ga zaboraviti čak ni onda kada je takav čovjek izložen žestokoj, nepravednoj kritici.

Takvo što sam i sama doživjela na samom završetku svog odgojnog i obrazovnog rada. Naime, napadi na mene dolazili su s različitih strana pa čak i iz medija. Srećom, vas je nemoguće prevariti jer ste bili i uvijek ćete biti najbolji parametar u *čarobnom krugu* učenik – roditelj – profesor – škola. Zato s pravom mogu reći riječi zahvale i onu moju poznatu: „Najviše sam naučila od vas, lipi moji!“.

• **Gdje ste proveli svoje djetinjstvo? Po čemu ga pamtite?**

Dite sam poslijeratne Kalendarje. Tih 50-tih godina prošlog stoljeća moja generacija i ja smo djetinjstvo provodili po zadarskim

ruševinama, praćeni stalnim strahom naših bližnjih da ne naidemo na kakve zaostale ratne eksplozive. Srećom, ja sam imala još jednu destinaciju. To je moj Vinjerac u kojemu su korijeni mojih roditelja i predaka. Vinjerac je bio svojevrsna nadopuna razorenom gradu. Moje se je djetinjstvo pretakalo iz grada i škole u praznike po vinogradima moga djeda, u barku moga oca, u praskozorja Velebita i ljepotu mora.

I Zadar i Vinjerac ostavili su traga u mom životu koji je nezamisliv bez prožimanja jednog i drugog.

• **Po čemu pamtite svoje gimnazijske dane?**

Meni su moji gimnazijski dani, obrazovanje i moj grad ostali u sjećanju kao najljepši i najbezbrizniji dio života kada je *cili svit bija moj*. Pamtim to vrijeme po Novoj rivi, prvim i neponovljivim ljubavima, po zaljubljenosti u ljude i stvari, po rock ‘n’ rollu, po Beatlesima, plesnjacima. Pamtim ga i po prvim balerinkama i trapericama, a u Vinjercu po prvom bikiniju.

Sjećam se i ribarenja s ocem u Podvelebitskom kanalu i „ribarskog prigovaranja“ iz kojeg je uvijek proizlazilo da je svaka riba barem dva puta duža i teža. Neponovljivo vrijeme!

• **Po čemu pamtite svoj studentski život? Ispričajte nam!**

Studentski život provela sam kao studentica i majka. Fakultet sam završila prije isteka apsolventskog roka. Zbog svega toga nisam imala puno prostora za „život“ izvan navedenih obveza.

• **Po čemu ćete pamtiti Vašu i našu Školu?**

Pamtit ću je po vama, lipi moji dečki i malobrojne cure. Bili ste mi poput nepresušne rijeke permanentnog nadopunjavanja u struci i u pedagoškom iskustvu.

• **Pamtite li nekog vašeg učenika?**

10 BRZOPOTEZNIH

Glazba – The Beatles

Hamlet – ljubomora

Ante Starčević – samostalna Hrvatska

Slavoljub Penkala – tehnika

Nikola Tesla - struja

Vjetrenjače – Cervantes

Vice Vlatković – moj uvaženi i poštovani profesor

Zadar - Kalendarja

Košarka – Krešo Ćosić i Dražen Petrović

Oliver Dragojević – Oprosti mi pape

Po čemu?

Ovo je preteško pitanje! Unatoč mome velikom pedagoškom iskustvu teško mi je ikoga izdvojiti! I to iz više razloga. Neki bi moji bivši učenici pri tom mogli biti zakinuti, a ja bih izgubila najljepši epitet „stroge, ali pravedne profesorice“. Ipak, teško mi je ne spomenuti jednog moga učenika. Najprije sam ja njega vodila, a onda je on u Domovinskom ratu vodio mene. Danas je on u Den Haagu. Nažalost!

• Ima li među vašim bivšim učenicima i nekih danas poznatih ljudi iz javnog života? Tko su oni?
 Mnogi moji bivši učenici sada

su vaši profesori. Ne mogu ne spomenuti sve marljive i čestite obrtnike, jer mi smo prije svega obrtnička i strukovna škola, koji su svojim vrijednim rukama stvorili prava mala *obrtička carstva* našeg grada.

Ne mogu ne spomenuti ni sve one neprežaljene kojih više nema među nama, koji su dali najvrjednije što su imali, svoje živote, da bismo mi imali ono što sad imamo – svoju Domovinu. Znete i sami da je vašoj Milki – onoj s prve crte bojišnice, ali i profesorici nacionalne povijesti – jako teško govoriti o nedavnoj hrvatskoj prošlosti.

Zato ne tražite da poimence izdvojim ikoga jer ste svi vi ja, a ja sam svi vi.

• Imate li životne uzore? Tko su oni? Koje osobine cijenite kod ljudi, a koje ne?

Dečki i malobrojne cure, pa vi to znate! I Ne trebam vam to pretjerano objašnjavati, vi dobro znate koga Milka uvažava, a koga ne!?! Uostalom nadam se da ćete to ubrzo moći pročitati i u mojoj knjizi jednostavnog naslova „Samo čovjek“.

• Kako provodite vrijeme otkad ste u mirovini?

Ne mirujem! Pišem, čitam, putu-

jem... Budući da sam sad trenutno u Zagrebu, uživam sa svojim unukom srednjoškolcem. Puno pješačim, šetam oko Jarunskog jezera, po Griču i Gornjem gradu, obilazim zagrebačke muzeje, kina, posjećujem kazališne predstave... Kad sam u Vinjercu, uživam u svojoj kući koja je zapravo mali muzej mojih predaka i spremam se za iduću turističku sezonu.

Dakle, vremena nikad dosta!

• Imate li neki hobi?

Moj hobi su putovanja. Najprije sam putovala s ocem pomorcem, a poslije i samostalno. Putovala sam Europom, Južnom i Sjevernom Amerikom, Azijom, bila sam u Kini... To su strašno lijepa i neprocjenjiva iskustva o kojima sam vam često pričala s ciljem da povučemo paralele s našom Domovinom, našom poviješću i nama samima.

Ipak, izlasci i zalasci sunca iz Velebita bili su i ostali glavna snaga vaše „prošvikane“ profesorice.

• Čitate li? Možete li nam preporučiti neku dobru knjigu?

Volim povijesne romane, a čitam i dnevni tisak. Moj je unuk za božićne i novogodišnje blagdane dobio biografiju Stevea Jobsa, namjeravam je uskoro pročitati. Pročitajte je i vi!

• Uvijek ste se lijepo odijevali. Činilo nam se da ste s velikom pažnjom birali odjeću i nakit, što bi se reklo „pratite modu“. Od kud taj interes?

Mali moji „frajerići i frajerice“ može li netko biti vaš uzor, a da nije čist, mirisan i lijepo odjeven? Proforski posao je javan, svakih 45 minuta imamo novu publiku i jao onome profesoru koji ne shvaća svoj nastavni sat kao „nastup znanja i tijela“! Hvala vam na komplimentu!

• Imate li neku poruku našim učenicima za kraj?

Poruka! Nadam se da je jasna iz svega onog što sam već rekla. Vi ste temelj društva. Zapamtite ono što sam vam uvijek govorila: da biste bili poštovani i uvažavani od svoje sredine budite primjerni, uljudni u komunikaciji, poštujujte svoje roditelje i profesore koji vas obrazuju, poštujujte sve ljude. I učite!

Za kraj ću vam još jednom reći ono što vam je vaša Milka bezbroj puta ponavljala: „Najviše sam naučila od vas!“; vjerujte da nakon 4 desetljeća, kao čovjek, profesor, majka, baka i prijatelj to samo mogu ponoviti. **HVALA VAM!**

Profesorica Milka Knežević u Zagrebu

INTERVJU: Razgovarali smo s našim profesorom Branimirom Vukićem o mnogim zanimljivim stvarima u školi, ali i izvan nje

Da uhvatim zlatnu ribicu, brzo bih se sjetio što bih je pitao!

razgovarao:

Patrik SHTUFI, 4.a

snimio: Jakov DENONA, 2.a

Branimir Vukić, profesor elektrotehničke skupine predmeta, zadužen je za mnoge projekte koji se rade i koji nastaju u našoj Školi. Upravo zbog njegove stalne zauzetosti i velike angažiranosti oko mnogih izvannastavnih projekata jedva je uspio izdvojiti vrijeme za ovaj razgovor. Redakcija „Stručka“ mu se stoga zahvaljuje. S profesorom Vukićem smo razgovarali o svemu pomalo, o solarnim projektima koji se rade u Školi, o obnovljivim izvorima energije, o sportu, ali i o nekim njegovim osobnim interesima i željama.

• **Koji ste fakultet završili? Što ste po struci?**

Završio sam višu elektrotehničku školu, to je današnje Tehničko veleučilište. Po struci sam inženjer elektrotehnike. Moje uže usmjerenje ili smjer je elektroenergetika.

• **Koliko dugo radite u Školi?**

U Školi radim nekih 6 godina.

• **Koje predmete predajete?**

Predajem Električne strojeve i uređaje, a uz to držim i dosta izbornih predmeta. Zadnje tri godine bavim se jednim novim izbornim programom. Riječ je o predmetu Solarna fotonaponska energija kojega predajem elektromonterima u 2. i 3. razredu.

• **Volite li svoj posao?**

Da! Volim ga.

• **Imate li radnog iskustva izvan prosvjete?**

Imam dosta radnog iskustva izvan prosvjete. Radio sam u struci, u energetici. U NEC-u sam radio kao inženjer. Čak sam radio i kao električar.

• **Pamtite li neku zanimljivu ili neobičnu zgodu iz učionice? Ispričajte nam je!**

Uvijek se nešto događa u razredu. Nastojim uvijek voditi nastavu

Profesor Branimir Vukić

na način da bude koliko-toliko zabavna, da ne bude stroga i da bude opuštena tako da se često zna dogoditi neka šaljiva zgodica. Ne bih sad navodio konkretne

zgrade jer bi to zauzelo dosta prostora.

U našoj se školi stalno rađaju neki novi solarni projekti, a vi gotovo uvijek sudjelujete u

tim projektima. Na kojim ste školskim solarnim projektima do sada radili?

Naši školski solarni projekti započeli su sa solarnim

igračkama. Naime, mi smo igračke automobila, glisera i slične prerađivali na način da u potpunosti idu na solarni pogon. To su bili počeci solarnih projekata. Nakon toga smo od običnog bicikla napravili solarni koji je time i prestao biti bicikl i postao svojevrsni moped. Na solarnom biciklu su radili prošlogodišnji maturanti, računalni tehničari. Danas smo došli do te razine da na krovu iznad zbornice imamo solarnu centralu snage 10 KW i da našem Centru solarne energije u Murvičkoj ulici imamo kabinet za izobrazbu montera fotonaponskih ćelija. Također je pred Školom prije par tjedana postavljen vjetrogenerator snage 1KW.

• Jesu li u planu i neki novi solarni projekti? Možete li nam najaviti o čemu se radi?

Škola ima u planu kupiti električni automobil kakav se koristi na golf-terenima. Njega ćemo opremiti solarnim panelima tako da ćemo u velikom postotku napajati solarnom energijom.

• Jeste li završili nekakvu edukaciju o solarnoj energiji ili samostalno učite i istražujete to područje?

Fotonaponska energija, odnosno solarna energija, nije nešto novo i strano u elektrotehnici, ali je aktualno postalo tek u novije vrijeme zbog energetske krize i poticaja od strane EU i RH. Uz prethodno znanje iz ovog područja, nadgradio sam ga uglavnom kroz projekte koje smo radili u Školi, a posebno zanimljivo je bilo na seminaru i posjetu Tvornici fotonaponskih panela „Solvis“ u Varaždinu.

• Kakvo je vaše mišljenje o obnovljivim izvorima energije?

Kao elektroenergetičar smatram da je korištenje obnovljivih izvora energije nužno i dugoročno isplativo iako je ono za sad relativno skupo. Fotonaponski paneli za kuće su već postali prihvaćeni unatoč njihovoj skupoći baš zato jer su dugoročno isplativa investicija. U budućnosti ćemo još dugo ovisiti o klasičnim izvorima energije, ali u jednom određenom postotku bit će zastupljeni i obnovljivi izvori. Razlog tomu je što cijena takve energije postaje sve prihvatljivija, dok je cijena klasičnih energenata iz dana u dan sve skuplja.

• Tko su vaši životni uzori?

Uzor su mi roditelji. Drugih uzora nemam.

• Koje osobine cijenite kod ljudi?

Cijenim ljude koji pozitivno razmišljaju i tako oko sebe šire pozitivnu energiju. Ljudi su danas zbog različitih razloga i okolnosti prilično pesimistični. Takve ljude izbjegavam jer šalju negativne vibracije u okoliš. Kod nas u Školi je posve drugačija situacija – svi su jako pozitivni pa je naša Škola vrlo ugodno okruženje.

• Koje vam ljudske karakterne osobine smetaju?

Ne volim lažljivce! Iako laž ponekad može biti simpatična.

• Kako provodite slobodno vrijeme? Imate li neki hobi?

Nemam neki poseban hobi, a u slobodno vrijeme se pomalo bavim vinogradarstvom i podrumarstvom. Pomalo pratim i sport. Volim izlaske i društveni život, općenito.

• Koji sport pratite?

Najviše pratim nogomet i košarku, ali hrvatski sport ne pratim baš puno jer nije kvalitetan. Hrvatsku nogometnu i košarkašku ligu više uopće ne pratim. To mi je *bezveze*.

• Za koga navijate u nogometu i u košarci?

Kao i svi u nogometu navijam za Hajduk. Međutim, kad sam bio mlađi, navijao sam za Dinamo. Čaća mi je navijao za Dinamo pa sam i ja. A kad sam došao u Zagreb na studij, počeo sam navijati za Hajduk. Sve kontra! (*smijeh, op.a.*) Danas ne navijam ni za jedne ni za druge jer hrvatsku nogometnu ligu smatram lošom i nekvalitetnom. Što se europskog nogometa tiče, usudio bih se reći da navijam za ManU.

Isto mišljenje imam i o košarci. Pratio sam je dok je Zadar bio posebno jak 80-tih i početkom 90-tih godina.

• Možete li nam reći koja je, po vama, najbolja Hajdukova momčad svih vremena?

Ne mogu. Današnje igrače ne poznajem jer ne pratim hrvatski nogomet. U vrijeme dok sam bio „navijač“ više sam volio Dinamo, a najjačom smatram slavnu Dinamovu generaciju iz 1982. koju su predvodili Velimir Zajec i Cico Kranjčar.

Što se Hajduka tiče, možda bih mogao izdvojiti njegovu momčad iz 90-tih. Tad sam hrvatski nogomet pratio intenzivnije, čak sam u Zagrebu odlazio i na utakmice. Tad je Hajduk bio ušao u četvrtfinale Lige prvaka. Sjećam se i nekih tadašnjih Hajduk-

Profesor Vukić promatra postavljanje vjetrenjače ispred Škole

ovih igrača, prvenstveno Aljoše Asanovića, Slavena Bilića i Igora Štimca. Oni su činili i kostur tadašnje hrvatske reprezentacije.

• A koja je najbolja Zadrova petorka svih vremena po vama?

Zadarsku košarku, rekao sam već, ne pratim odavno, ali se sjećam godine 1986. kada su se Zadar i Cibona borili za naslov prvaka bivše države. Zadar je te godine postao prvak, a tadašnju zadarsku momčad smatram zlatnom. Tad je za Cibonu igrao pokojni Dražen Petrović, a za Zadar Petar Popović, Ivica Obad, Arijan Komazec, Stojko Vranković...

• Pratite li film?

Volim film. Nisam ljubitelj najnovije filmske produkcije, takvi filmovi mi sličje video – igrama. Volim nešto starije filmove, primjerice „*Pakleni šund*“ i „*Od sumraka do zore*“. Volim znanstveni fantastiku pa sam uživao i u „*Alienu*“, a pogotovo u „*Ratovima zvijezda*“. Za mene je film dobra zabava.

• Koji ste film gledali? Sjećate li se?

Ne sjećam se. Gledam filmove na televiziji, na DVD-u ne gledam, ali u ovom trenutku se ne mogu sjetiti koji sam film zadnji gledao.

• Koju glazbu slušate?

Slušam i volim rock'n'roll. Dok sam studirao, odlazio sam i na rock-koncerte u zagrebačkim

klubovima.

• Koji su vaši omiljeni glazbenici?

Rock je vrlo širok pojam i volim mnoge glazbenike. Od stranih izvođača uvijek volim poslušati Led Zeppelin, oni su za mene genijalci. Od hrvatskih izvođača slušam Majke, a uvijek sam volio i Azru.

S guštom slušam i neke novije izvođače koji nisu isključivo rockeri, na primjer Dina Dvornika, Giuliana, Gibonnija, Daleku obalu. To je također kvalitetna glazba.

• Znate li kuhati?

Pa znam. I volim kuhati.

• Koje je vaše omiljeno jelo?

Volim sve. Ne mogu reći da imam neko posebno omiljeno jelo.

• Da uhvatite zlatnu ribicu, koje biste tri želje zaželjeli da vam ih ona ispuni?

Nemam pojma.

• Svi bi najprije rekli da žele puno novaca.

A što će ti *šoldi*? Bio bih sretniji da svi oko mene imaju šoldi, meni oni i nisu toliko bitni u životu.

Stvarno ne znam što bih zaželio, ali kad bih zaista uhvatio zlatnu ribicu, brzo bih se sjetio što bih je pitao! (*smijeh, op. a.*)

• Imate li neku poruku za kraj?

Nemam, sve sam rekao kroz ovaj intervju.